

Starověké Řecko, 6. třída
16. 3. 2020

Starověké Řecko

Úvod

Život ve starověkém Řecku

The background of the slide features a light blue gradient with a faint, semi-transparent image of classical architectural columns on the left side. The columns are white with detailed capitals and are set against a darker blue background. The entire slide is framed by a thin brown border.

Zemědělství

- Znalosti zemědělství - z **Blízkého východu**.
- Málo zemědělské půdy
- **Pěstovali:** pšenici, ječmen, luštěniny, fíky, ovoce, olivy, vinnou révu
- Z oliv → olej
- Kvůli nedostatku pastvin **chovali** převážně kozy a ovce.
- Důležitým zdrojem obživy **rybolov**.

Obchod

- Řekové **dováželi** zlato, stříbro a cín.
- **Vývozním** zbožím - mramor, hrnčířská hlína a železo.

Odívání a úprava hlavy – MUŽI

Řeční muži nosili

košilovité roucho s
krátkým rukávem nebo
bez něj – **chitón**. **Chitón**
se často spínal sponou.

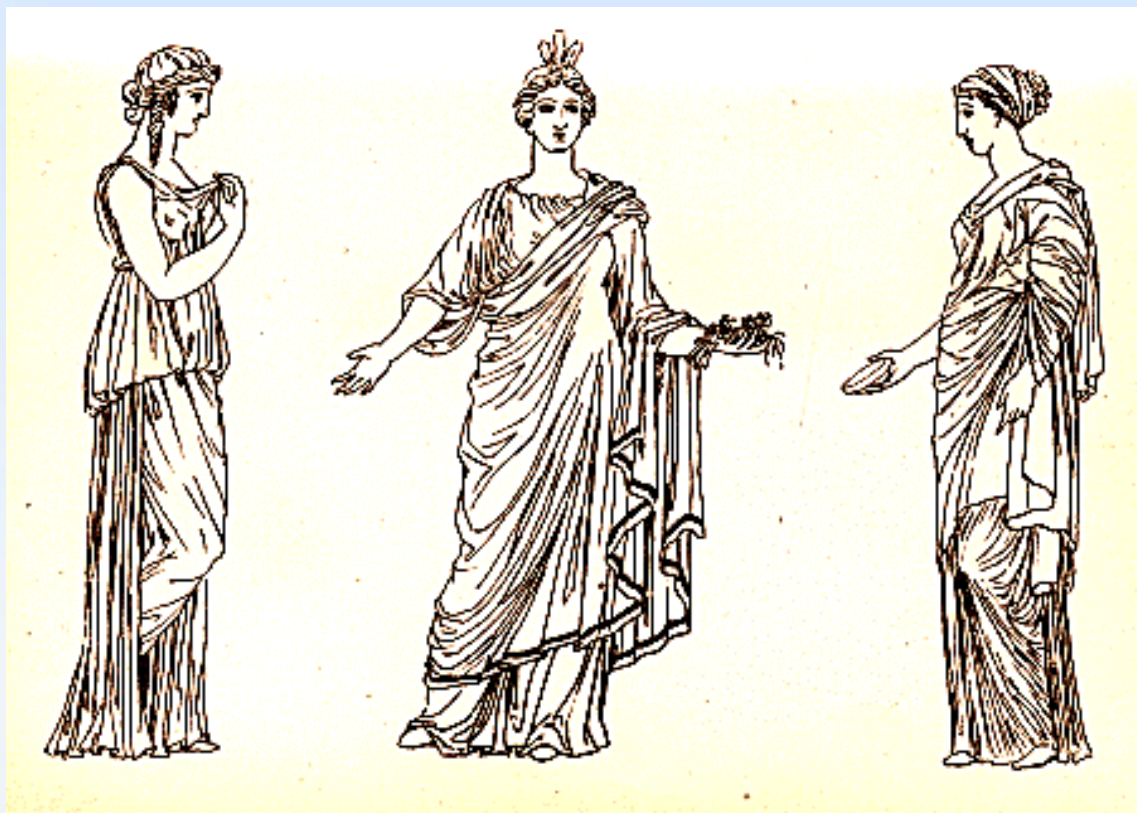
Přes chitón se nosil
plášť neboli **himation**.

**Vlasy nakrátko +
plnovous.**

Odívání a úprava hlavy – ŽENY

Ženy nosili oděv zvaný **peplos**.

Bydlení

- Jádrem domu -velká obydlená místnost.
- V domě: předsíň, krb, dvorek a obytné místnosti.
- V domech nebyvala koupelna, k očistě se používali lázně.

Další prvky:

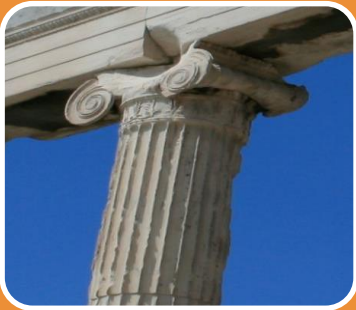
- Zdobení malbou
- Podlaha z udusané hlíny (chudší obyvatelé)
- Mozaikové výzdoby, podlahy (bohatí obyvatelé)

DÓRSKÝ

- Nejstarší
- Málo zdobený

• Pouze vyzdobení sloupu se odlišovaly

IONSKÝ

- Hlavice zdobená dvěma závity

KORINTSKÝ

- Nejzdobnější
- Hlavice tvořena a zdobena rostlinnými listy

The background of the slide features a light blue gradient with a faint, semi-transparent image of classical architectural columns on the left side. The columns are white with detailed capitals and fluted shafts, set against a darker blue background. The entire slide is framed by a thin brown border.

Stolování

- Během jídla Řekové neseděli ale **leželi na levém boku.**
- Neznali příbor.
- **Jedli rukama**, které si předtím důkladně myli.
- Jídlo nosili otroci.
- Během hostin přednášeli pěvci.
- Hostiny se nesměly účastnit počestné ženy.

Vzdělávání

Ve starověkém Řecku se mohli vzdělávat pouze chlapci. Dívky často získávali maximálně základní vzdělání.

Soukromá
škola

- Od 7 let, placené
- Čtení, psaní, počítání, kreslení, čtení děl básníků
- Od 12 let: zpěv, tanec, hra na hudební nástroj, pětiboj (skok, běh, disk, oštěp, zápas).

Gymnasion

- Od 16 let
- Zdokonalování v pětiboji a příprava na vojenskou službu.
- Přednášky řečníků a jiných vzdělaných mužů.

Náboženství

- **Mnoho bohů - polyteismus**
- **Nejmocnější na hoře Olymp**
- **Bohové nesmrtelní a věčně mladí**
- **Měli lidské slabosti.**
- **Kromě bohů Řekové obdivovali různé hrdiny.**

The background of the slide features a light blue, semi-transparent image of classical architectural columns, likely from a Greek or Roman temple, arranged in a perspective view. The columns are fluted and have ornate capitals. The entire slide is framed by a dark brown border.

Náboženství

- **Zeus**

- Vládce bohů
- Podléhala mu země i nebe
- Vládl hromům

- **Poseidon**

- Bůh moře
- Diův bratr
- Vládl za pomoci svého trojzubce

- **Hádes**

- Vládl podsvětí, říši mrtvých
- Diův bratr

Náboženství

- **Ares**
 - Bůh války

- **Pallas Athéna**
 - Bohyně válečnice
 - Bohyně moudrosti

- **Apollon**
 - Dokázal přivolat i zahnat nemoci
 - Bůh hudby a umění
 - Doprovázelo ho 9 múz

Náboženství

- **Héra**
 - Ochránkyně rodiny
 - Diova žena

- **Afrodita**
 - Bohyně lásky
 - Jejím synem byl Erós

Malířství

- Snaha zachytit skutečnost
- **Malby na keramice,** ornamenty a postavy do nádob vyrývány.
- Na nádobách zachyceny **mytologické výjevy** i obrazy z každodenního života.
- Řekové zdobili interiéry svých domů **freskami.**

Sochařství

- Sochy působí **strnulým dojmem**.
- Většinou znázorňovaly **mladou dívku nebo chlapce**.
- Řecké sochařství vyniká svou **dokonalostí**.
- Sochy se zhotovovaly z **mramoru nebo bronzu**.
- Nejvýznamnějšími řeckými sochaři **Praxiteles, Polykleitos a Myron**.

Písmo a literatura

- V 9. stol. př. n. l. **přejali Řekové hláskové písmo od Féničanů.**
- Od Řeků je následně převzali Etruskové, od nich pak Římané.
- Z Římského písma se vyvinula **dnešní latinka.**
- **Literatura:** odborná díla, historické spisy, filosofické spisy, lyrické básně, epické básně.

Zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AStratos%2C_Etolia_Acarmania%2C_Greece_-_Ancient_theater.jpg

Sport a hry

- V Řecku se odehrávaly různé slavnosti, kvůli kterým se dokonce i vyhlášoval mír.
- **Olympijské hry:**
 - **Nejvýznamnější**
 - **Zasvěceny Diovi**
 - **Konali se každé čtyři roky**
 - **První v roce 776 př. n. l.**
 - **Trvaly 5 – 7 dní**
 - **Disciplíny:** běh, běh v plné zbroji, pěstní zápas, zápas ve volném stylu, pětiboj.
 - **Odměnou vítězi byl pouze vavřínový věnec.**
 - **Zúčastnit se mohl každý bezúhonný občan.**

Věda

V Řecku vznikly základy pro mnoho věd:

- **Lékařství – Hippokrates**
 - Hippokratovu přísahu skládají studenti medicíny dodnes.

- **Matematika a astronomie**
 - Řekové již věděli, že Země je kulatá a není středem vesmíru.
 - Znali podstatu **zatemnění slunce i měsíce.**

The background of the slide features a light blue gradient with a faint, semi-transparent image of classical architectural columns on the left side. The columns are white with detailed capitals and fluted shafts, set against a darker blue background.

Věda

Pythagoras

- Pythagorova věta je i dnes důležitá pro výpočty týkající se stran trojúhelníku.

Archimédes

- Objevil významné fyzikální zákony.

- **Dějepisectví**

Herodotos

- „Otec dějepisu“.
- Sepsal dějiny Egypta, Persie, Řecko – Perských válek.

Věda

- **Filosofie**

- Velmi výrazně se podíleli na rozvoji filosofie.
- Zkoumali **podstatu života a světa.**
- Snaha věcem rozumět za **pomocí rozumu.**
- Nejvýznamnější myslitelé:

Platón

Aristoteles

Sokrates